

Позиція неурядових організацій Південного Кавказу щодо пріоритетних проблем регіону

Тбілісі

17—19 квітня 2007 року

Неурядові організації Південного Кавказу (Азербайджан, Вірменія, Грузія), після обговорення на семінарі ситуації із сталим виробництвом та споживанням вважають, що Південний Кавказ повинен розглядатися, як єдиний регіон із спільними екосистемами, культурно-історичними традиціями та залежними одна від одної соціально економічними системами. Сталий розвиток регіону залежить від єдності позицій та об'єднання зусиль усіх країн та секторів суспільства.

Відзначаючи те, що країни регіону знаходяться в різному економічному становищі, що значною мірою залежить від забезпеченості енергоресурсами. Перешкодою на шляху до співробітництва та сталого розвитку на Південному Кавказі є також невирішені конфлікти, які заважають регіональному співробітництву та розвитку.

Відзначаючи наявність економічного росту та досягнення соціальної і політичної стабільності в усіх країнах, НУО вважають, що важливо привернути увагу урядів та міжнародної спільноти до посилення ризиків, пов'язаних з недооцінюванням важливості включення принципів сталого розвитку до секторальних програм і хижацькою експлуатацією природних ресурсів.

Енергетика. Для забезпечення сталого виробництва та споживання електроенергії необхідно переглянути пріоритети розвитку галузі з точки зору максимального використання відновлювальних та альтернативних джерел, створення єдиної регіональної стратегії енергетичної безпеки, що враховує соціальну захищеність найбільш уразливих прошарків населення. У національному плані на всіх рівнях необхідно максимально реалізовувати стратегії та програми з енергоефективності та енергозбереження, стимулюючи їх розробку та впровадження там, де їх немає.

Промисловість. Викликає занепокоєність низька участь громадськості у прийнятті рішень з розвитку промислових підприємств, особливо у видобувній та ресурсопереробній галузях. Їх розвиток на основі малоефективних, енергоємних та тих, що не забезпечують охорону довкілля, технологій та обладнання. Вважаємо за необхідне закріпити законодавчо принцип впровадження тільки найсучасніших та найбезпечніших технологій із забезпеченням усього комплексу природоохоронних та компенсаційних заходів. Стимулювати широке впровадження та використання виробництв з «нульовим викидом» та замкнених технологій. Створити мережу центрів «чистих технологій».

Транспорт. Занепокоєння викликає зростання забруднення атмосферного повітря автомобільним транспортом, пов'язане зі збільшенням парку старих і морально застарілих автомобілів. Вважаємо доречним забезпечити впровадження конверторів та іншого обладнання, які зменшують викиди токсичних речовин, повну заборону використання етильованого бензину. Стимулювати перехід усіх видів громадського

транспорту на екологічні види палива та проведення робіт з модернізації транспортних магістралей та інфраструктури доріг.

Біорізноманіття. Стимулювати проведення економічного оцінювання екосистем та ввести їх в економічні моделі визначення вартості з урахуванням екологічної цінності. Виключити їх оцінку тільки як об'єкту комерційного продукту. Особливе занепокоєння викликає ситуація із незаконним використанням лісових ресурсів (незаконне вирубання), особливо в зонах конфліктів. Закликаємо міжнародні спільноти провести моніторинг та оцінку використання лісових ресурсів під час експорту та імпорту. Ураховуючи вразливість гірських територій та природоохоронні функції лісів регіону, стимулювати розробку і реалізацію програм з їх охорони та відновлення.

Водні ресурси. Висловлюючи занепокоєність продовженням процесу забруднення поверхневих вод та недостатній доступ населення до якісної питної води задля забезпечення безпеки та здоров'я населення, необхідно максимально використовувати існуючі внутрішні ресурси та залучати міжнародні фінансові структури з модернізації існуючих та побудови нових очисних споруд. Посилити структуру контролю за якістю питної води.

Сільське господарство. Викликає занепокоєння процес витіснення традиційних сільськогосподарських культур та технологій продуктами сучасної селекції та генної інженерії. Враховуючи значимість Південного Кавказу, як центру походження культурних рослин та унікальність агробіорізноманіття, вважаємо за необхідне прийняття спеціальних програм із збереження та охорони агробіорізноманіття та сільськогосподарських ландшафтів особливої природної цінності.

Участь громадськості. Сталий розвиток та регіональне співробітництво може бути забезпечено лише за підтримки та участі всіх секторів громадянського суспільства. Вважаємо за необхідне забезпечити виконання обов'язків Організації Об'єднаних Націй та розширити участь громадськості в прийнятті рішень в усіх сферах життєдіяльності на регіональному, національному та локальному рівнях.